

Octavian Nicolae

LIMBA GERMANĂ

Dicționar de cuvinte-instrument

POLIROM
2018

ferner 1. (adv. de timp) (literar) *în viitor* 2. (adv.) *în plus, pe lângă aceasta*

Wir werden auch **ferner** an solche Projekte denken.

Wir brauchen zuverlässige Partner. **Ferner** brauchen wir auch eine enge Zusammenarbeit mit den Behörden.

Ne vom gândi și **pe viitor** la astfel de proiecte.

Avem nevoie de parteneri de încredere. **În plus**, este necesară o colaborare strînsă cu autoritățile.

fertig (adj.) *gata, terminat*

Die Anzahl der **fertigen** Exponate wächst.

Das Essen ist **fertig**.

Netscape 6.1 endlich **fertig**.

Das Handelsabkommen ist fix und **fertig** ausgehandelt.

Numărul produselor **finite** crește.

Masa e **gata**.

Netscape 6.1 e în sfîrșit **gata**.

Acordul comercial a fost **încheiat**.

Cu referire la persoane, **fertig** are sensul de *epuizat*:

Fit statt **fertig**!

Ich bin **fertig**!

În formă, nu **terminat**! (reclamă)

Sînt **terminat**!

Jemanden fertig machen înseamnă *a termina pe cineva*:

Sie haben ihn beleidigt, **fertig gemacht**.

L-au jignit, **e la pămînt**.

folgendermaßen (adv. de mod) *astfel, după cum urmează*

Das kann man **folgendermaßen** resümieren.

Aceasta se poate rezuma **după cum urmează**.

folglich (adv. de cauză) *prin urmare, deci*

Diese Methode ermöglicht einen höheren therapeutischen Erfolg und **folglich** mehr zufriedene Patienten.

Metoda aceasta promite un succes terapeutic superior și **ca urmare** mai mulți pacienți mulțumiți.

frei 1. (adj.) *liber, gratis*Gibt es noch **freie** Plätze?Mai sînt locuri **libere**?Der Eintritt ist **frei**.Intrarea e **liberă**.Die Gäste können **frei** wählen.Oaspeții sînt **liberi** să aleagă ce doresc.

2. (element de compunere) indică lipsa:

alkohol**freies** Bierbere **fără** alcoollaktose**freie** Produkteproduse **fără** lactozăDie Grundschule hat hitze**frei**.Școala primară are **liber** din cauza caniculei.**freilich** (adv.) *desigur, bineînțeles, da*Ich kann **freilich** nicht sagen, ob es besser wird, wenn es anders wird.**Bineînțeles** că eu nu pot spune dacă va fi mai bine, în caz că va fi altfel.De multe ori implică o rezervă, fiind urmat de **aber**:Es wurden **freilich** Fortschritte gemacht, aber der Kampf muss weiter gehen.S-au înregistrat **într-adevăr** progrese, dar lupta trebuie să continue.**früher** (adj. și adv. de timp) *mai înainte, mai demult, în trecut; mai devreme***Frühere** Lieferung möglich.Este posibilă livrarea **anticipată**.**Früher** war alles besser.**Înainte**, totul era mai bine.Kannst du etwas **früher** kommen?Poți veni ceva **mai devreme**?**für** (prep. + A.) *pentru*. Desemnează destinația unui obiect:Das ist das Kabel **für** den Drucker.Acesta este cablul **pentru** imprimantă.Der Junge eignet sich **für** Basketball.Băiatul e potrivit **pentru** baschet.

respectiv beneficiarul unei acțiuni:

Die Kinder bauen einen Stall **für**
die Kaninchen.
Alte Brillen **für** Afrika.

Copiii construiesc o cușcă **pentru**
iepurii.
Ochelari vechi, **pentru** Africa.

Ea este cerută de anumite verbe:

Ich **halte** dich **für** einen
intelligenten Menschen.
Der Betrüger **gab sich für** einen
Polizisten **aus**.

Te **consider** un om inteligent.
Escrocul **s-a dat drept** polițist.

de adjective:

Solche Fragen sind **typisch für**
dich!
Ida ist **für** Schmeicheleien
empfänglich.

Întrebările astea sînt **tipice pentru**
tine.
Ida este **sensibilă la** lingușiri.

și de substantive, în special de cele derivate de la verbele sau
adjectivele care cer această prepoziție:

Peters Empfänglichkeit **für**
Schmeicheleien kostete ihn seine
Stellung.

Sensibilitatea lui Peter **la** lingușiri
l-a costat postul.

G

ganz (adj.) *întreg, tot*

Wir haben das ganze Geld vertan.	Am cheltuit toți banii.
Komm mit dem ganzen Kram.	Vino cu tot calabalicul.
Ich habe den ganzen Tag gewartet.	Am așteptat toată ziua.
Die Brille ist noch ganz geblieben.	Ochelarii au rămas întregi .

La plural se poate folosi și **die ganzen** în loc de **alle**:

Wir hätten uns all diese/ die ganzen Scherereien ersparen können.	Am fi fost scutiți de toate complicațiile astea.
Beim letzten Frost sind mir die ganzen Rosen erfroren.	La ultimul ger mi-au degerat toți trandafirii.

Particula **ganz** servește și la formarea superlativului, fiind mai expresivă decât **sehr**:

Lassen Sie mich ganz offen reden.	Dați-mi voie să fiu complet sincer .
Wir erfüllen Ihren ganz persönlichen Urlaubswunsch.	Noi vă îndeplinim dorința de a petrece un concediu exact pe gustul dumneavoastră .

În anumite contexte, sensul este restrictiv:

Es ist ganz gut, aber es könnte schon besser werden.	E foarte bine , dar ar putea fi și mai bine.
--	--

gar (part. de întărire a negației) *absolut, deloc*

Das geht gar nicht unter Freunden.	Așa ceva nu se face între prieteni.
Gar nichts.	Absolut nimic.

gegen (prep. + A.) *contra, împotriva, față de*

Wer stimmt gegen diesen Vorschlag?	Cine e împotriva acestei propuneri?
Gegen Dummheit ist kein Kraut gewachsen.	Împotriva prostiei nu există leac.

După verbele de mișcare, exprimă direcția:

Es ist schwer, gegen den Strom zu rudern.	E greu să vîslești împotriva curentului.
Die Wolken verziehen sich gegen Osten.	Norii se îndepărtează spre est.
Der Wagen prallte gegen einen Baum.	Mașina s-a izbit de un copac.

Indicațiile referitoare la timp au caracter aproximativ:

gegen Mittag	către/spre prînz
gegen 6 Uhr	pe la ora șase
gegen Ende	spre sfîrșit

Prepoziția este cerută de anumite verbe:

Wie viele haben dagegen gestimmt ?	Cîți au votat contra ?
Wann spielt ihr gegen Slovenien?	Cînd veți juca cu Slovenia?
Wie schützt man sich gegen die Sonne?	Cum ne putem proteja contra soarelui?
Zurzeit liegt gegen ihm nichts vor .	Nu există nici o sesizare împotriva lui.
Der Präsident bewahrte die Integrität seines Landes gegen Angriffe von außen.	Președintele a apărat integritatea țării sale împotriva atacurilor din afară.

de substantive:

Du bekommst Hilfe , aber nur gegen Bezahlung.	Primești ajutor , dar numai contra cost.
Gegen Real habt ihr keine Chancen .	În fața Realului n-aveți nici o șansă .
Entspannungsprogramm gegen Stress	program de relaxare contra stresului

der Widerstand gegen die Besatzer	rezistența în fața ocupanților
Dein Misstrauen gegen ihn ist unbegründet.	Suspiciunea ta față de el e neîntemeiată.
Die Nachsichtigkeit des Chefs gegen die Fehler gewisser Mitarbeiter vergiftete das Arbeitsklima.	Îngăduința șefului față de greșelile anumitor angajați a otrăvit atmosfera din firmă.

precum și de câteva adjective:

Du bist so misstrauisch gegen ihn!	Ești așa de suspicios față de el!
War er wohl gefühllos gegen die Worte der Frau, die ihn liebte?	A fost oare insensibil la cuvintele femeii care îl iubea?
Wir brauchen ein Material, das beständig gegen Säuren ist.	Avem nevoie de un material rezistent la acizi.

gegenüber 1. (adv. de loc) *vizavi, de cealaltă parte*

Mainz liegt gegenüber Wiesbaden am Rhein.	Mainz este situat vizavi de Wiesbaden pe Rin.
Die Eltern wohnen gegenüber .	Părinții locuiesc vizavi .

2. (prep. + D.) *față de, în comparație cu*

gegenüber der Kirche	vizavi de biserică
Dir gegenüber bin ich ehrlich.	Față de tine sînt sincer.
gegenüber dem vergangen Jahr	în comparație cu anul trecut

gemäß (prep. + D.) poate sta și după substantiv: *conform cu, după, pe baza*

Die Tat ist strafbar gemäß § 242 des Strafgesetzbuches.	Fapta este pasibilă de pedeapsă conform § 242 din Codul Penal.
gemäß der Vereinbarung	conform înțelegerii
den allgemeinen Geschäftsregeln	conform reglementărilor uzuale
gemäß	

Element de compunere:

erwartungsgemäß	conform așteptărilor
sinngemäß	după sens